

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25Co/67/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4121211604
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 02. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lýdia Gálisová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2025:4121211604.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lýdie Gálisovej a členiek senátu JUDr. Márie Malíkovej a JUDr. Sone Vackovej v spore žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C., D. B. XXX/XX, proti žalovanej: E. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom C., G. XX, o vysporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej len BSM), o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra (ďalej len „súd prvej inštancie“) zo dňa 09. mája 2024 pod č.k. 9C/2/2021-157 (ďalej len „rozsudok súdu prvej inštancie“), takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1.1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol:

I. Súd vyporiadava bezpodielové spoluvlastníctvo manželov tak, že do výlučného vlastníctva žalovanej prikazuje zostatky na bankových účtoch, vyčíslené ku dňu zániku BSM a to:

- na účte vedenom v Československej obchodnej banke, a.s. Bratislava, číslo účtu:

H. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX vo výške 427,85 eura

- na terminovanom účte vednom v 365.bank, a.s. Bratislava, (predtým Poštová banka, a.s.) číslo účtu:

H. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX vo výške 3 426,03 eura spolu: 3 853,88 eura

II. Žalovaná je povinná titulom vyrovnania podielov vyplatiť žalobcovi sumu 1 541,55 eura do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

III. Strany sporu sú povinné spoločne a nerozdielne zaplatiť na účet tunajšieho súdu súdny poplatok za vyporiadanie BSM vo výške 115,50 eura a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

IV. Žalovanej súd nepriznáva nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi.

Z vykonaného dokazovania zistil, že žalobca so žalovanou uzatvorili manželstvo dňa 08.08.2008. Pred uzavretím manželstva spolu žili a dňa XX.XX.XXXX sa im narodil syn I.. Manželstvo bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Nitra pod č.k. 11P/63/2018-43 zo dňa 26.09.2018, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 10.10.2018. Týmto dňom zaniklo bezpodielového spoluvlastníctva manželov a bolo potrebné vykonať vyporiadanie majetku patriaceho do BSM podľa stavu ku dňu jeho zániku. Nakoľko mimosúdna dohoda o vyporiadaní BSM nebola uzatvorená, podal žalobca dňa 07.10.2021, t.j. v lehote troch rokov od zániku BSM, žalobu, ktorou sa domáhal vyporiadania BSM rozhodnutím súdu. Žalobca pôvodne označil ako predmet BSM hnuiteľné veci - zariadenie bytu, ktoré bližšie nešpecifikoval a neskôr uviedol, že na vyporiadaní tejto položky netrvá. Ďalej predmetom BSM malo byť osobné motorové vozidlo Škoda Octavia Combi, EVČ: C. XXX J., ktoré bolo zakúpené na leasing v roku 2014 od spoločnosti Quatro a v čase rozvodu manželstva bolo vo vlastníctve leasingovej spoločnosti. Doposiaľ nie je prepísané na žalobcu, hoci podľa potvrdenia VÚB Banka (právny nástupca leasingovej spoločnosti Quatro) zo dňa 24.01.2024, bola zmluva riadne ukončená dňa 08.04.2020, kedy bola kúpna cena za vozidlo splatená. Za trvania manželstva boli od spoločnosti Home Credit nadobudnuté na leasing vozidlá Škoda Fábria a Iveco Daily, ktoré nie sú predmetom BSM, nakoľko v čase rozvodu ich už strany konania nemali. V konaní bolo zistené, že ku dňu rozvodu manželstva existovali dva účty, jeden vedený v ČSOB

a.s. Bratislava, č.ú. H. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX so zostatkom vo výške 427,85 eura a jeden terminovaný účet vedený v 365.bank a.s. Bratislava (pôvodne Poštová banka) č.ú. H. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX so zostatkom vo výške 3 426,03 eura. Z potvrdenia ČSOB a.s. pobočka Nitra zo dňa 13.03.2020 vyplýva, že žalobca zaplatil zostatok z úveru reg. č. 304396 vo výške 17 144,50 eura a zostatok úveru reg.č. 371005 vo výške 11 554,97 eura. Zo zmluvy o poskytnutí úveru reg.č. 304396 zo dňa 26.11.2013 bolo zistené, že úver bol poskytnutý obom manželom vo výške 19 000 eur na splatenie iného úveru + rekonštrukciu + zariadenie priestorov na bývanie. Zo zmluvy o poskytnutí úveru reg.č. 371005 zo dňa 03.03.2015 bolo zistené, že úver bol poskytnutý obom manželom vo výške 12 000 eur bez uvedenia účelu. Žalovaná potvrdila, že na jednorázové splatenie zostatkov týchto úverov neboli použité spoločné finančné prostriedky, ale zaplatil ich žalobca z peňazí získaných z predaja matkinho bytu.

1.2. Na zistený skutkový stav aplikoval ustanovenia § 136 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), § 143 OZ, 148 ods. 1 OZ, § 149 ods. 1 OZ, § 149 ods. 3 OZ, § 150 OZ a uviedol, že citované ustanovenia Občianskeho zákonníka presne definujú, čo je predmetom BSM a vyplýva z nich aj to, čo je predmetom vyporiadania po jeho zániku. Predmetom BSM sú iba tie aktíva a v širšom slova zmysle aj pasíva, ktoré boli nadobudnuté za trvania manželstva (v danom prípade v čase od 08.08.2008 do 10.10.2018) a ktoré reálne existovali ku dňu rozvodu. Aktíva a pasíva nadobudnuté pred uzatvorením manželstva do BSM nepatria, rovnako do BSM nepatria veci získané darom a veci osobnej potreby jedného z manželov. Predmetom vyporiadania nemôžu byť ani veci, ktoré v čase zániku BSM už neexistovali, teda ani finančné prostriedky, ktoré boli za trvania manželstva spotrebované. Účelom vyporiadania BSM nie je vykonať finančné zúčtovanie celého obdobia trvania toho spotrebného majetkového spoločenstva manželov, ale vykonať vzájomné finančné vyrovnanie bývalých manželov ku dňu zániku BSM vo vzťahu k spoločným majetkovým hodnotám a v širšom slova zmysle tiež k spoločným záväzkom manželov, ktoré v čase zániku BSM existovali. Pri vyporiadaní majetku v BSM súd prihliada na to, ako sa každý z manželov staral o rodinu a ako sa zaslúžil o nadobudnutie a udržanie spoločných vecí. Každý z manželov je oprávnený požadovať, aby sa mu uhradilo, čo zo svojho vynaložil na spoločný majetok a je povinný nahradiť, čo sa zo spoločného majetku vynaložilo na jeho ostatný majetok.

1.3. Na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že ku dňu právoplatnosti rozvodu t.j. k 10.10.2018, mali manželia nevyporiadané iba aktíva, finančnú hotovosť, nachádzajúcu sa na účte v ČSOB č.ú. H. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX ku dňu zániku BSM vo výške 427,85 eura a finančnú hotovosť, nachádzajúcu sa na účte v 365.bank č.ú. H. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX ku dňu zániku BSM vo výške 3 426,03 eura. Na účte, s ktorým disponovala iba žalovaná, boli ukladané peniaze, ktoré zarobila a našetrila za trvania manželstva. Ide o financie, patriace do BSM. Žiadne ďalšie aktíva, ale ani pasíva, ku dňu rozvodu neexistovali, resp. neboli v konaní preukázané. K jednotlivým žalobou uplatneným položkám uviedol:

1.4. Bytové zariadenie by vo všeobecnosti do BSM patrilo a bolo predmetom vyporiadania iba v prípade, ak by bolo zakúpené za trvania manželstva a jeho existencia v čase zániku BSM by bola riadne preukázaná. Žalobca nevedel presne identifikovať konkrétne kusy zakúpeného zariadenia, jeho hodnotu ku dňu rozvodu. Najskôr označil ako predmet BSM bytové zariadenie bez bližšej špecifikácie, neskôr síce uviedol, že kupovali sedačku, komodu, mali 3 televízory a notebooky. Nepredložil žiaden dôkaz o nadobudnutí konkrétnych vecí za trvania manželstva, nežiadal ich vyporiadať. Pre nedostatok dôkazov ich z predmetu BSM vypustil, preto bytové zariadenie do BSM nezahrnul.

1.5. Osobné motorové vozidlo Škoda Octávia Combi EVČ: C. XXX J., bolo zakúpené na leasing dňa 24.04.2014 od leasingovej spoločnosti Quatro. V čase rozvodu t.j. ku dňu 10.10.2018 bolo vlastníctvom leasingovej spoločnosti, preto nemôže byť predmetom vyporiadania. Vozidlo Škoda Octavia Combi sa počas trvania manželstva, a aj po jeho ukončení splácalo, leasingové splátky za trvania manželstva boli zaplatené zo spoločných finančných prostriedkov. Žalovaná tvrdila, že za žalobcu zaplatila zo svojho dlžné splátky vo výške 512,18 eura, o čom predložila ťažko čitateľný doklad - vklad v hotovosti na účet Home Credit. Z uvedeného dokladu vyplýva, že nešlo o platbu týkajúcu sa tohto vozidla, ktoré sa splácalo spoločnosti Quatro. Iné doklady o úhrade splátok zo svojich finančných prostriedkov nepredložila. Súd by mohol pri vyporiadaní BSM zohľadniť to, čo bolo zo spoločných peňazí investované do výlučného majetku jedného z manželov, leasingové splátky zaplatené zo spoločných peňazí použité na kúpu osobného motorového vozidla, ktoré je vlastníctvom žalobcu. Strany toto konania predmetom BSM neučinili a nepredložili súdu žiadny doklad o tom, koľko bolo vyplatených finančných prostriedkov z BSM (leasingové splátky uhradené od roku 2014 do zániku BSM dňa 10.10.2018) na vozidlo, ktoré užíval a aj užíva žalobca. Vozidlo bolo dosplácané až dňa 08.04.2020, t.j. po rozvode manželstva. Zaplatením celej kúpnej ceny boli síce splnené podmienky nadobudnutia vozidla do vlastníctva žalobcu, avšak doposiaľ nedošlo k formálnemu prepisu vozidla na žalobcu, ktorý právne nie je vedený ako jeho vlastník.

1.6. Finančná hotovosť 1 000 eur, ktorá sa mala podľa žalobcu nachádzať ku dňu rozvodu v byte a bola nadobudnutá spoločne za trvania manželstva, by do BSM mohla patriť iba vtedy, ak by ku dňu zániku BSM skutočne existovala a toto tvrdenie žalobcu by bolo riadne preukázané. Žalobca nesúci dôkazné bremeno na preukázanie svojich tvrdení, nepredložil súdu žiaden relevantný dôkaz, že by sa peniaze vo výške 1 000 eur v byte v čase zániku BSM nachádzali a zobrala si ich žalovaná. Nakoľko jeho tvrdenie nebolo preukázané, nemohol sumu do predmetu BSM zahrnúť.

1.7. Finančná čiastka 10 000 eur, ktorá podľa predloženej zmluvy o odstúpení bufetu, uzatvorenej medzi A. B. a G. F. dňa 04.05.2016, bola vyplatená A. B., nie je predmetom vyporiadania BSM. Je nepochybné, že v čase zániku BSM táto finančná čiastka neexistovala, pretože podľa tvrdenia žalobcu ju použila žalovaná a podľa tvrdenia žalovanej ju žalobca prehral v hazarde. Uvedená suma bola spotrebovaná počas trvania manželstva. Nebolo preukázané a ani tvrdené, že by bola vložená do výlučného majetku jedného z manželov, nie je relevantné, kto ju zo strán konania v rámci spoločného hospodárenia manželov použil.

1.8. V konaní nezisťoval podnikateľský majetok žalobcu ku dňu zániku BSM. Žalobca neuvádzal žiaden podnikateľský majetok a žalovaná sama potvrdila, že jeho podnikanie k ničomu neviedlo, lebo žiaden majetok nemal. S poukazom na § 186 ods. 2 CSP, vychádzal z týchto zhodných tvrdení strán konania.

1.9. Pasíva t.j. spoločné dlhy ku dňu rozvodu je možné vyporiadať pri širšom vyporiadaní BSM, pokiaľ súčasne existujú aj aktíva. V danom prípade však neboli preukázané žiadne spoločné dlhy. Pôžička sestre žalovanej I. I. vo výške 5 642,96 eura bola poskytnutá pred uzavretím manželstva v októbri 2007, čo vyplýva z predloženej zmluvy, a aj keď v tomto čase strany konania už spolu žili a hospodárili, neboli manželia a netvorili hospodárenie v režime bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Z uvedeného dôvodu nejde o spoločnú pohľadávku patriacu do BSM. Pôžička susede K. D. L. M. nebola preukázaná a žalobca uznal, že sa v tomto tvrdení pomýlil. Ďalšia pôžička E. J., poskytnutá dňa 15.04.2015 vo výške 5 000 eur, nie je predmetom vyporiadania BSM, bola vrátená počas trvania manželstvá. Dlh v čase zániku BSM neexistoval. Z uvedeného dôvodu nebolo možné žiadnu z uvedených pôžičiek považovať za predmet vyporiadania BSM.

1.10. Podľa žalobcu podstatnú časť BSM, ktorú bolo potrebné vyporiadať, tvorila suma 28 699,97 eura, použitá z jeho vlastných finančných prostriedkov na úhradu zostatku spoločných úverov, poskytnutých z ČSOB na základe zmluvy o poskytnutí úveru č. 304396 zo dňa 26.11.2013 a zmluvy o poskytnutí úveru č. 371005 zo dňa 03.03.2015. Z potvrdenia ČSOB a.s. pobočka Nitra zo dňa 13.03.2020 mal za preukázané, že žalobca dňa 27.06.2016 vyplatil oba zostatky na úveroch v celkovej výške 28 699,97 eura. Na úhradu zostatku dlhu neboli použité peniaze patriace do BSM, ale žalobca použil vlastné finančné prostriedky, ktoré získal darom od matky, čo potvrdila svedkyňa M.. S poukazom na § 143 OZ peniaze získané darom nepatria do BSM, avšak žalobca tieto jeho vlastné prostriedky použil na úhradu spoločného dlhu a uplatnil si voči žalovanej refundačný nárok vo výške 1/2 ice z uvedenej sumy. Podľa § 150 OZ súd pri vyporiadaní BSM zohľadňuje to, čo bolo z vlastných finančných prostriedkov vynaložené na spoločný majetok, čo ale nie je tento prípad. Konštatoval, že v tomto prípade neboli výlučné finančné prostriedky žalobcu vynaložené na spoločný majetok, ale na úhradu spoločného dlhu. Žalobca tak svoje finančné prostriedky neinvestoval do majetku, ktorý by v čase zániku BSM existoval. Požadovať náhradu za svoj vnos môže jeden z manželov len v prípade, ak majetok patriaci do BSM v čase zániku existoval a je predmetom vyporiadania BSM. Toto stanovisko súdu sa opiera o rozhodnutie NS SR sp.zn. 7 Cdo 288/2013 zo dňa 18.11.2014 podľa ktorého: „Počas trvania manželstva dochádza bežne k majetkovým presunom z oddeleného (výlučného) majetku manželov do ich spoločného majetku a naopak. Právna úprava napokon nevyklučuje ani presun majetku v rámci oddeleného (výlučného) majetku manželov. Refundačný nárok jedného z manželov vzniká okamihom, kedy došlo k vynaloženiu takto oddeleného (výlučného) majetku na majetok spoločný, aj keď tento nárok možno uplatniť až po zániku BSM. Pri posudzovaní otázky refundácie (peňažných alebo vecných nákladov) je potrebné zohľadniť to, že musí ísť o vlastné prostriedky vynaložené na spoločný majetok, ktorý je predmetom vyporiadania (t.j. počíta sa z jeho rozdelením alebo prikázanim). Predmetom vyporiadania, ktoré spočíva v zistení a rozdelení spoločného majetku môže byť totiž len ten majetok, ktorý existuje ku dňu zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov ako spoločný. Pôjde teda o také investície, ktoré sa v spoločnom majetku prejavujú.“ Vychádzajúc z tohto právneho názoru by žalobca mal nárok na refundačnú náhradu za svoj vnos do BSM iba vtedy, ak by investoval z vlastného majetku do veci (majetku) patriacej do BSM, ktorá je predmetom vyporiadania a takáto vec (majetok) v čase zániku BSM existuje. V danom prípade tieto kritéria neboli splnené, pretože výlučné finančné prostriedky žalobcu neboli použité na získanie veci alebo majetkovej hodnoty (aktívum), ktorá by bola predmetom vyporiadania, ale na úhradu dlhu (pasívum), čím došlo v rámci spoločného hospodárenia za trvania manželstva k presunu oddeleného majetku žalobcu za účelom splatenia zostatku spoločného dlhu. Žalobca svoje finančné prostriedky

neinvestoval do aktív, ale použil ich na úhradu zostatku spoločného dlhu, teda investoval ich do v tom čase existujúceho pasíva, ktoré týmto zaniklo. Z uvedeného dôvodu nebolo možné pri vyporiadaní BSM na tento refundačný nárok prihladať.

1.11. Po ustálení predmetu BSM, ktorým sú len finančné prostriedky na účtoch v celkovej výške 3 853,88 eura, konštatoval, že hrubá hodnota BSM predstavuje sumu 3 853,88 eura a nakoľko pasíva neboli žiadne, čistá hodnota BSM, ktorá predstavuje rozdiel medzi aktívami a pasívami, je v rovnakej výške t.j. 3 853,88 eura. Ideálny podiel na jedného z manželov pri rovnosti podielov by bola 1/2-ica z čistej hodnoty BSM t.j. 1 926,94 eura. Z ustanovenia § 150 OZ vyplýva, že aj keď sa pri vyporiadaní BSM prioritne vychádza zo zásady rovnosti podielov oboch strán konania, za okolností, z ktorých možno vyvodíť, že jeden z manželov sa k spoločne nadobudnutému majetku správal nehospodárne a svojim ľahkovážnym konaním spôsobil zbytočný úbytok majetku, môže pristúpiť k disparitnému rozdeleniu majetku. Prihliadal na všetky okolnosti, ktoré vyšli počas konania najavo a to najmä na skutočnosť, že žalobca hrával automaty a nepričiňoval sa o nadobudnutie a udržanie majetku rovnakou mierou ako žalovaná. Nie len z výpovede žalovanej a syna I., ale aj z predložených SMS správ vyplýva, že žalobca priznával, urobil veľa chýb, minul strašne veľa peňazí a žiadal o prepáčenie. Potvrdil, že hrával automaty, čo bola jedna z príčin rozvodu. Vzhľadom na uvedené bol majetok patriaci do BSM rozdelený v disparitnom pomere. Nakoľko nemal objektívne preukázanú skutočnú výšku prehratých peňazí, v čom sa tvrdenia strán konania značne rozchádzali a na túto okolnosť neboli predložené žiadne dôkazy, vychádzal z toho, čo preukázané bolo a čo žalobca sám potvrdil, že skutočne nejaké finančné prostriedky prehral, za čo cítil vinu, keď sa v SMS správach žalovanej ospravedlňoval. V danom prípade považoval spravodlivé rozdelenie majetku v pomere 40% žalobcovi a 60 % žalovanej, ktorý zohľadňuje a vystihuje väčšiu mieru pričinenia sa o nadobudnutie a udržanie majetku zo strany žalovanej oproti žalobcovi, ktorý nepristupoval k nadobudnutému majetku hospodárne, šetrne a zodpovedne.

1.12. Na základe uvedeného finančné prostriedky na účtoch v čase zániku BSM v celkovej výške 3 853,88 eura prikázal žalovanej. Vzhľadom na výšku podielu žalobcu v rozsahu 40 % a žalovanej v rozsahu 60 %, za účelom vyrovnania podielov zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu 1 541,55 eura. Vyplatením tejto sumy nadobudne žalobca z hodnoty BSM sumu 1 541,55 eura a žalovanej zostane suma 2 312,33 eura, čo zodpovedá výške ich disparitných podielov vo vzťahu k hodnote predmetu BSM, ktorá bola vyporiadavaná t.j. suma 3 853,88 eura.

1.13. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods.1, 2 CSP, § 262 ods.1 CSP keď strany konania mali úspech iba čiastočný. Pri posúdení miery úspechu a neúspechu strán konania, zistil, že žalobca, ktorý žiadal prikázať sumu 19 600 eur a bola mu priznaná suma 1 541,55 eura, mal úspech v rozsahu 7,9 % a žalovaná, ktorá žiadala konanie zastaviť, avšak bola zaviazaná na vyplatenie sumy 1 541,55 eura, mala úspech v rozsahu 92,1 %, teda nárok na náhradu trov konania by mala žalovaná voči žalobcovi v rozsahu 84,2 % (92,1 - 7,9). Nakoľko žalovaná uviedla, že náhradu trov konania nežiada, pretože jej žiadne trovy nevznikli, jej nárok na náhradu trov konania nepriznal.

2. Proti rozsudku podal žalobca dňa 14.08.2024 odvolanie z dôvodov, že na základe vykonaného dokazovania a jeho obsahu mal za to, že v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. f) CSP súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a súčasne podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP napádané rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedol, že bolo vykonané dokazovanie zamerané na objektívne zistenie skutkového stavu, avšak konajúci súd sa so skutočnosťami vyplývajúcimi z dôkazných prostriedkov nevysporiadal dôsledne. Z materiálneho obsahu napádaného rozsudku vyplýva, že súd prvej inštancie právny a skutkový stav veci nevyhodnotil objektívne. Rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, nesprávneho posúdenia jeho refundačného nároku titulom zaplatenia spoločných úverov z ČSOB vo výške 28 699,47 eura a nároku z pôžičky poskytnutej pre sestru žalovanej vo výške 5 642,62 eura. Jeho vyplatenie spoločných dlhov konajúci súd nezohľadnil, ustálil pomer rozdelenia majetku a jednostranne zohľadnil len okolnosti svedčiacie v jeho neprospech a správanie, kedy vyplatil spoločné úvery v danom posudzovaní nevzal do úvahy. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 388 CSP zmenil tak, že

I. Súd vyporiadava bezpodielové spoluvlastníctvo manželov, tak, že do výlučného vlastníctva žalovanej prikazuje zostatky na bankových účtoch, vyčíslené ku dňu zániku BSM a to:

- na účte vedenom v Československej obchodnej banke, a. s. Bratislava, číslo účtu: H. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX vo výške 427,85 eura

- na termínovanom účte vedenom v 365. bank, a. s. Bratislava (predtým Poštová banka, a. s.) číslo účtu H. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX vo výške 3 426,03 eura spolu 3 853,88 eura

II. Žalovaná je povinná titulom vyrovnania podielov a titulom refundačného nároku žalobcu vyplatiť žalobcovi sumu 18 712,77 eura do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

III. Strany sporu sú povinné spoločne a nerozdielne zaplatiť na účet tunajšieho súdu súdny poplatok za vypořádanie BSM, a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

IV. Žalovanej súd nepriznáva nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi, alternatívne aby rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Žalovaná v písomnom vyjadrení k odvolaniu nesúhlasila s dôvodmi odvolania, rozsudok považovala za správny.

4. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané stranou sporu v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359, § 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spĺňa náležitosti § 363 CSP, viazaný dôvodmi a rozsahom odvolania (§ 379, § 380 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP), vec prejednal a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné, preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. c) zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom.

6. Podľa § 391 ods. 1 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

7. Podľa § 149 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak zanikne bezpodielové spoluvlastníctvo, vykoná sa vypořádanie podľa zásad uvedených v § 150.

8. Podľa § 149 ods. 3 Občianskeho zákonníka ak sa vypořádanie nevykoná dohodou, vykoná ho na návrh niektorého z manželov súd.

9. Podľa § 150 Občianskeho zákonníka pri vypořádaní sa vychádza z toho, že podiely oboch manželov sú rovnaké. Každý z manželov je oprávnený požadovať, aby sa mu uhradilo, čo zo svojho vynaložil na spoločný majetok, a je povinný nahradiť, čo sa zo spoločného majetku vynaložilo na jeho ostatný majetok. Ďalej sa prihliadne predovšetkým na potreby maloletých detí, na to, ako sa každý z manželov staral o rodinu, a na to, ako sa zaslúžil o nadobudnutie a udržanie spoločných vecí. Pri určení miery pričinenia treba vziať tiež zreteľ na starostlivosť o deti a na obstarávanie spoločnej domácnosti.

10. V zmysle § 150 druhej vety Občianskeho zákonníka je pri vypořádaní BSM každý zo spoluvlastníkov oprávnený požadovať, aby sa mu uhradilo, čo zo svojho vynaložil na spoločný majetok, a naopak, je povinný nahradiť, čo sa zo spoločného majetku vynaložilo na jeho ostatný majetok. Z citovaného ustanovenia vyplýva, že v prípade investícií zo spoločného majetku manželov do ostatného majetku jedného z nich, sú prostriedkami, ktoré je tento manžel povinný nahradiť, len prostriedky skutočne vynaložené na tieto investície.

11. Z hľadiska subjektov a obsahu majetkových vzťahov treba v manželstve rozlišovať majetkové vzťahy manželov k veciam v ich bezpodielovom spoluvlastníctve manželov (§ 143 Občianskeho zákonníka), ďalej majetkové vzťahy manželov k veciam v ich podielovom spoluvlastníctve (napríklad ktoré nadobudli spoločne pred uzavretím manželstva alebo za trvania manželstva právnym titulom darovania alebo dedenia) a napokon majetkové vzťahy jednotlivých manželov samostatne k veciam, ktoré tvoria predmet ich oddeleného majetku (ktoré nadobudol každý z nich samostatne pred uzavretím manželstva alebo ktoré slúžia osobnej potrebe jedného z manželov alebo výkonu jeho povolania alebo ktoré boli len jednému z nich vydané v rámci predpisov o reštitúcii majetku alebo ktoré nadobudol len jeden z nich po uzavretí manželstva právnym titulom darovania alebo dedenia alebo po uzavretí manželstva aj iným právnym titulom, pokiaľ vznik oddeleného vlastníctva len jedného z nich zodpovedá manželmi uzatvorenej dohode podľa § 143a Občianskeho zákonníka). V nadväznosti na princíp tzv. surogátu (uznávaný aj súdnou praxou - vid' R 19/60) treba vychádzať z toho, že pri výmene určitej veci za inú vec, pri ktorej nedochádza k rozmnoženiu majetku, zostáva charakter vlastníctva nadobudnutej veci

nezmenený. Surogátom sú napríklad veci, ktoré si manželia obstarali z príjmov v ich bezpodielovom spoluvlastníctve (ak sa na nadobudnutie novej veci použili okrem prostriedkov v bezpodielovom spoluvlastníctve aj prostriedky v samostatnom vlastníctve niektorého z manželov, patrí táto vec do bezpodielového spoluvlastníctva manželov). Ak ale určitú vec nadobudol jeden z manželov počas trvania manželstva výlučne za prostriedky tvoriace jeho oddelené vlastníctvo, zostáva aj takto nadobudnutá vec predmetom jeho samostatného vlastníctva (to neplatí, ak sa na nadobudnutie novej veci použili okrem prostriedkov v oddelenom vlastníctve jedného z manželov aj prostriedky v bezpodielovom spoluvlastníctve; v tom prípade patrí táto vec do bezpodielového spoluvlastníctva manželov). Obdobne aj doterajšia judikatúra súdov Slovenskej republiky, ktorá v R 49/1973 dospela k záveru, že vec nadobudnutá za trvania manželstva sa stane predmetom BSM, pokiaľ nie je obstaraná za finančné prostriedky, ktoré sú majetkom výlučne len jedného z manželov. V stanovisku R 42/1972 bol vyslovený záver, že pri nadobudnutí vecí z prostriedkov patriacich jednak do BSM, jednak do osobného majetku niektorého z manželov, sa takto nadobudnuté veci stávajú predmetom BSM bez ohľadu na rozsah použitých prostriedkov z BSM. Súdna prax dospela tiež k záveru, že do BSM nepatrí ani vec získaná (kúpou, výmenou) za prostriedky patriace do oddeleného majetku jedného z manželov. Nejde tu totiž o nadobudnutie nového majetku, ani o rozmnoženie už existujúceho majetku za trvania manželstva, ale o zmenu, ktorá nemá vplyv na povahu (vlastníctva) týchto vecí ako predmetu výlučného (oddeleného) vlastníctva jedného z manželov. Pri nadobúdaní vecí do bezpodielového spoluvlastníctva všeobecne platí a súdna prax vychádza zo zásady, že pokiaľ za trvania manželstva bola vec nadobudnutá jednak z prostriedkov, ktoré patria do bezpodielového spoluvlastníctva účastníkov, t.j. zo spoločných a jednak z prostriedkov patriacich výlučne niektorému z manželov (t.j. získaných dedením, darovaním, a pod.), stáva sa takáto vec predmetom bezpodielového spoluvlastníctva manželov. To isté platí aj v prípade, ak by boli na nákup veci použité prostriedky získané z výťažku z predaja veci patriacej do výlučného vlastníctva niektorého z manželov a čiastočne použité spoločné prostriedky z bezpodielového spoluvlastníctva manželov (R 42/1972 str. 125). Znamená to, že ak ide o vec nadobudnutú za trvania manželstva kúpou (nie dedičstvom alebo darom), ktorá neslúži osobnej potrebe alebo výkonu povolania len jedného z manželov, pričom na jej zakúpenie neboli použité len finančné prostriedky patriace výlučne len jednému z manželov, v takom prípade ide vždy o vec, na ktorú sa nepochybne vzťahuje zákonné ustanovenie § 143 OZ, t.j. vec, ktorá do bezpodielového spoluvlastníctva manželov patrí. Pre úplnosť treba ešte uviesť, že ak by aj kúpna cena veci bola celkom zaplatená z výlučných prostriedkov každého z manželov, avšak kupujúcimi boli obaja manželia a obaja pri uzavretí kúpnej zmluvy prejavili vôľu nadobudnúť vec do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, stáva sa táto vec predmetom ich bezpodielového spoluvlastníctva.

12. Konanie o vypořádanie bezpodielového spoluvlastníctva je konaním, v ktorom majú obe strany tak postavenie žalobcu, ako aj postavenie žalovaného. Každá zo strán môže v priebehu konania označovať majetok, ktorý treba vypořadať a uplatňovať navzájom zápočty v zmysle § 150 druhá veta Občianskeho zákonníka. Dôkazné bremeno, že vec bola nadobudnutá za trvania manželstva leží na tej strane, ktorá tvrdí, že určitá vec patrí do bezpodielového spoluvlastníctva. Ak sa toto nadobudnutie preukáže a druhý z manželov tvrdí skutočnosti, ktoré veci vylučujú, resp. popiera tvrdenie jedného z manželov, bude na ňom spočívať dôkazné bremeno týkajúce sa týchto skutočností. Ak svoje tvrdenie nepreukáže a inak je preukázané, že táto vec za trvania manželstva účastníkov existovala, platí zásada, že vec patrí do BSM a treba ju vypořadať. Rovnako tak dôkazné bremeno zaťažuje tú stranu, ktorá tvrdí, že na spoločný majetok sa vynaložilo niečo z jej oddeleného majetku. V konaní o vypořadanie BSM súd nie je viazaný návrhmi strán, a to ani pri určení rozsahu tohto spoluvlastníctva, ani pri určení spôsobu jeho vypořadania. Stranám z odôvodnenia rozsudku musí byť jasné, z čoho súd pri rozhodovaní vychádzal a ktoré veci podľa zistenia súdu do BSM patrili. Z odôvodnenia rozsudku musí byť teda jasné, čo všetko bolo predmetom tohto spoluvlastníctva ku dňu jeho zániku a na základe akých dôkazov súd tú-ktorú vec, investície, dlhy a pohľadávky do vypořadania pojal.

13. Z uvedených záverov vyplýva, že ak žalobca tvrdí a preukazuje skutočnosti súvisiace s vypořadáním bezpodielového spoluvlastníctva a žalovaná s týmto tvrdením a dôkazmi nesúhlasí, dôkazné bremeno preukázania prechádza na žalovanú, ktorá musí preukázať svoje tvrdenie, t.j. vyvrátiť tvrdenie žalobcu, avšak nie iba na základe subjektívneho názoru, ale tento postoj a toto tvrdenie musí aj riadnym spôsobom preukázať. Nie je postačujúce iba uviesť, že s tvrdením nesúhlasí, že je nepravdivé, ale musí takéto tvrdenie aj právne relevantnými dôkazmi vyvrátiť.

14. Ak zanikne BSM, vykoná sa vyporiadanie podľa zásad uvedených v § 150 OZ (viď § 149 ods. 1 OZ). Vyporiadanie BSM podľa § 150 OZ pozostáva jednak zo stránky kvalitatívnej, t.j. usporiadania vlastníctva k jednotlivým veciam patriacim do BSM, jednak zo stránky kvantitatívnej, ktorá sa týka jednotlivých hodnôt účastníkov - bývalých manželov. Predmetom vyporiadania BSM je všetko, čo do tohto spoluvlastníctva patrilo a čo existovalo ku dňu jeho zániku. Vyporiadanie BSM sa vykonáva ako vyporiadanie v tzv. širšom zmysle, to znamená, že do úvahy sa berú a vyporiadávajú aj pohľadávky a dlhy vzniknuté za trvania manželstva strán a ich spoločného hospodárenia. Pri oceňovaní (hnutelných a nehnuteľných) vecí patriacich do vyporiadavaného BSM sa vychádza zo stavu veci ku dňu zániku BSM, avšak z ceny v čase, kedy dochádza k vyporiadaniu (viď R 42/1972, 3Cdo/56/2008, 5Cdo/95/2008, 2Cdo/176/2011, 3Cdo/174/2012). Ustálenú súdnu prax predstavuje tiež judikát R 22/1991 podľa ktorého ak mali spoločnú pôžičku manželia, ktorí sa rozviedli, a o ich spoločnom majetku platí to, čo je ustanovené v § 149 ods. 4 OZ, potom sa ten z bývalých manželov, ktorý zaplatil celý dlh z tejto pôžičky (alebo viac ako jednu polovicu), môže žalobou na súde domáhať, aby mu druhý z bývalých manželov nahradil to, čo mal na tento dlh platiť podľa rovnakého podielu ich obidvoch na tomto dlhu. V podobných súvislostiach je potrebné posúdiť aj v čase súdneho rozhodovania už uhradený spoločný dlh sporových strán, ktorý reálne existoval ku dňu zániku BSM. Ak bol spoločný dlh sporových strán uhradený až po zániku BSM, potom v prípade jeho uhradenia pred rozhodnutím súdu o vyporiadaní sa žiadnemu z účastníkov k úhrade už neprikazuje, pretože prikázať možno iba existujúci majetok; nie je totiž možné rozhodnutím súdu (výrokom jeho rozhodnutia) prikazovať už uhradený dlh, či zaniknutú pohľadávku resp. zničenú vec. Pokiaľ sa niektorý z manželov po rozvoze manželstva podieľal na zaplatení spoločného dlhu zo svojich výlučných prostriedkov, zohľadní sa táto skutočnosť v rámci celkového vyporiadania podľa § 150 OZ (zo svojho na spoločné, pozn.). Zároveň platí, že „cenu v čase rozhodovania“ predstavuje v takomto prípade - od zániku BSM uhradenú výšku tak istiny úveru, ako aj jeho prísľušenstva (úroku). Ustálená rozhodovacia prax je jednotná v širšom vyporiadaní BSM, spočívajúcom vo vyporiadaní dlhov vzniknutých počas trvania manželstva. Keď jeden z manželov zo svojich výlučných prostriedkov zaplatil dlh tvoriaci súčasť BSM, platí použitie výhradného majetku na spoločné dlhy, bez ohľadu na použitie terminológie vynaloženie na spoločný majetok. Nie je žiadny dôvod pre rozlišovanie prípadov, kedy sú výhradné prostriedky jedného z manželov použité na spoločný majetok a na úhradu spoločných dlhov na druhej strane. V oboch prípadoch musí mať druhý manžel právo na zohľadnenie týchto prostriedkov pri vyporiadaní BSM. Plnenie poskytnuté jedným z manželov z jeho výlučného vlastníctva na úhradu spoločného dlhu tvoriaceho BSM je potrebné považovať za vnos.

15. Súd prvej inštancie svoje zamietajúce stanovisko k zohľadneniu vnosu žalobcu spočívajúcom vo vyplatení úverov z vlastných finančných prostriedkov založil na rozhodnutí NS SR7 Cdo/288/2013 zo dňa 18.11.2014. Citované rozhodnutie vychádza z iného skutkového stavu, v ktorom sa žalobca domáhal vyporiadania vnosu za peniaze darované rodičmi použité na výstavbu rodinného domu, ktoré po predaji domu boli použité na kúpu bytu a splatenie úveru. V danom prípade z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyňa uzavrela s ČSOB zmluvu o úvere 07.07.2008 vo výške 11 385, 51 eura. Manželstvo so žalobcom uzavreli 08.08.2008. Zmluva o úvere bola uzavretá pred uzavretím manželstva. Z potvrdenie ČSOB na čl. 68 spisu vyplýva, že úver bol splatený počas trvania manželstva 29.11.2013 čerpaním nového úveru 304396. Zo zmluvy o úvere na čl. 125 vyplýva, že bola uzavretá stranami ako dlžníkmi s ČSOB na sumu 19 000 eur za účelom poskytnutia splatenia iného skôr poskytnutého úveru + rekonštrukcia + zariadenie bytových priestorov na bývanie. Medzi stranami sporu nebolo sporné poskytnutie úveru žalovanej pred uzavretím manželstva, jeho vyplatenie počas trvania manželstva žalobcom z vlastných finančných prostriedkov. Z rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplýva, že žalobca zaplatil na dlh zo svojich finančných prostriedkov sumu 17 144,50 eura. Úverom bola poskytnutá suma 19 000 eur. Žalobca žiadal vyporiadať iba jeho vnos do splateného úveru. Súd prvej inštancie sa s týmito skutočnosťami v dôvodoch rozhodnutia vôbec nevyporiadal, a oba vnosi zamietol z tých istých dôvodov. Druhú úverovú zmluvu strany uzavreli 03.03.2015. Bol im poskytnutý úver vo výške 12 000 eur bez udania účelu. Kedy a na aký účet bol vyplatený, zo spisu nevyplýva. Žalobca tvrdil, že úver bol použitý na kúpu zariadenia do bytu, k čomu neprodukoval žiaden dôkaz a z toho dôvodu nežiadal vyporiadať hnutelné veci. Žalovaná tvrdila, že žalobca spotreboval úver na svoje účely, na hazard. V danom prípade bolo dôkazné bremeno tvrdenia na žalobcovi, že z poskytnutého úveru boli nadobudnuté aktíva, ktoré mali byť predmetom vyporiadania BSM. Žiaden dôkaz neprodukoval, toho dôvodu nežiadal vyporiadať hnutelné veci. V tejto časti považoval odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie za správne.

16. Žalobca v odvolaní namietal nevyporiadanie poskytnutej pôžičky I. I. v sume 5 642,96 eura. Súd prvej inštancie rozhodnutie zdôvodnil poskytnutím pôžičky pred uzavretím manželstva v októbri 2007.

Žalovaná predložila zmluvu o pôžičke zo dňa 18.03.2009, výkladom ktorej a s tvrdením žalovanej o jej neskoršom písomnom spisaní vyplýva, že pôžička bola poskytnutá pred uzavretím manželstva. Záver súdu prvej inštancie je preto správny.

17. Odvolací súd dodáva, že súd v konaní o vyporiadanie BSM zisťuje predovšetkým skutkový stav veci potrebný na posúdenie rozsahu bezpodielového spoluvlastníctva a na použitie zásad uvedených v § 150 OZ. S výsledkami vykonaného dokazovania sa súd musí náležite vyporiadať, dbať na to, aby výrok súdneho rozhodnutia bol čo najpresnejšie formulovaný a jeho odôvodnenie zodpovedalo zásadám uvedeným v § 220 ods. 2 CSP. Z odôvodnenia rozsudku musí byť jednoznačne zrejmé, ako súd dospel k sume, ktorú je jeden z manželov povinný zaplatiť druhému titulom vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva; výpočet tejto sumy musí byť natoľko prehľadný, aby sa ktokoľvek mohol presvedčiť o jeho správnosti. Na rozhodnutie súdu o vyporiadaní BSM treba podľa slovenskej rozhodovacej praxe hľadieť ako na jednotný celok, ktorý má komplexne vyporiadať doterajšie práva strán z bezpodielového spoluvlastníctva manželov a konštituovať ich nové práva a povinnosti (pozri aj 3Cdo/174/2012). Konanie o vyporiadaní BSM je síce možné začať iba na základe žaloby, avšak súd nie je viazaný žalobným návrhom a môže prekročiť žalobný návrh a prisúdiť viac, než čoho sa strany domáhajú, pretože z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyporiadania vzťahu medzi stranami (§ 216 ods. 2 CSP). Súd vykonáva vyporiadanie podľa svojej úvahy v zmysle zásad vyplývajúcich z § 150 OZ. Navrhovaným spôsobom vyporiadania, najmä z hľadiska toho, ako treba vyporiadanie vykonať, komu majú byť prikázané jednotlivé časti spoločného majetku a ocenením vecí, súd nie je viazaný. Procesným dôsledkom tejto skutočnosti je, že rozsudok o vyporiadaní nemôže nadobudnúť právoplatnosť iba v niektorom výroku vo veci samej alebo iba ohľadom niektorých vyporiadavaných položiek (§ 367 ods. 2 CSP). Táto viazanosť súdu sa prejavuje aj tým, že odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania, ktorým sa odvolateľ domáha preskúmania rozhodnutia o vyporiadaní (§ 379 písm. c) CSP).

18. Z uvedeného dôvodu aj keď žalobca nenamietal ostatné položky, odvolací súd sa nestotožnil s nevyporiadaním leasingových splátok. Leasingová zmluva má povahu inominátnej zmluvy v zmysle § 51 a § 491 OZ, ktorej cieľom je konečný prevod vlastníctva k predmetu na leasingového nájomcu. Prvky nájmu predmetu leasingu nemôžu same osebe obstať ako čistá nájomná zmluva. Dojednanie tejto inominátnej zmluvy preto nemožno v tomto zmysle rozštiepiť v zmysle ustanovenia § 41 OZ na časť týkajúcu sa záväzkov spojených s nájmom predmetu leasingu a časť vzťahujúcu sa na záväzok prevodu predmetu leasingu do vlastníctva leasingového nájomcu, práva s ohľadom na špecifický účel tejto inominátnej zmluvy. Súd v konaní o vyporiadanie BSM rieši otázku, či a nakoľko prihliadne k platbám z leasingovej zmluvy, uzavretej počas trvania manželstva strán jednou z nich a splácaním len jednou z nich aj po zániku manželstva, do akej miery boli sumy zaplatené v rámci leasingu nájomcom nielen nájomným z prenajatej veci a nakoľko predstavovali zálohu, resp. splátky kúpnej ceny z jej následného predaja strane, resp. túto cenu znižovali. Obsah leasingovej zmluvy nie je známy, nie sú známe okolnosti platenia leasingu. Z potvrdenia VÚB na čl. 133 spisu vyplýva, že zmluva na kúpu vozidla bola uzavretá 24.04.2014 a riadne ukončená 08.04.2020. Všetky záväzky voči spoločnosti boli splnené a vozidlo nie je už vo vlastníctve spoločnosti. Žalobca auto užíva.

19. Odvolací súd sa nestotožnil so záverom súdu prvej inštancie o nerelevantnosti zisťovania použitia sumy 10 000 eur, pretože z nej nebolo preukázané a tvrdené, že bola vložená do výlučného majetku jedného z manželov. Z obsahu zmluvy o odstúpení bufetu vyplýva, že žalobca prevzal v hotovosti sumu 10 000 eur 04.05.2016. Tým bola preukázané prevzatie peňazí v hotovosti. Neuviedol v žalobe odovzdanie sumy 8 000 eur žalovanej, iba uviedol, že boli v domácnosti považované za spoločné. Pri výsluchu uviedol ich odovzdanie žalovanej, čo považoval za samozrejmé, pretože žili v spoločnej domácnosti. Na aký účel boli spotrebované, neuviedol. Žalovaná od počiatku tvrdila ich spotrebovanie žalobcom na hazard. Súd prvej inštancie okrem výpovedí strán sporu vypočul k sume 10 000 eur syna strán. Jeho výpoveď citoval v bode 11., uviedol, že syn potvrdil, že otec chodil hrať automaty, pýtal na ne peniaze, kvôli čomu sa rodičia hádali. V bode 24. zdôvodňujúcim nevyporiadanie sumy 10 000 eur vôbec nevyhodnotil tvrdenia strán a výpoveď svedka tvrdiaceho, že žalobca žalovanej žiadne peniaze neodovzdal. Strany považovali peniaze za predmet BSM.

20. Žalobca navrhol vyporiadanie sumy 1 000 eur nachádzajúcej sa v domácnosti v čase jeho odchodu. V tejto časti súd prvej inštancie vyhodnotil aj výpoveď svedka, syna rodičov. Odvolací súd sa

stotožnil s jeho záverom o neunesení dôkazného bremena žalobcu na existencii finančných prostriedkov v domácnosti.

21. Odvolací súd z vyššie uvedených dôvodov rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Jeho povinnosťou bude rozhodnúť o náhrade trov odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

Rozhodnutie bolo prijaté v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).